

DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET KATHOLIEK ONDERWIJS**Klachtnummer 2022/006**

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bevoegd gezag)

inzake

de klacht van [klager] en [klaagster], ouders van [leerling] (verder: klagers), ex-leerling van de SBO [school] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Katholiek Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 1 februari 2022 van T. Galema van Univé Rechtsbijstand, gemachtigde van klagers (verder: de gemachtigde van klagers), de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen de directeur-bestuurder van het bevoegd gezag [aangeklaagde] (verder: directeur-bestuurder). De Commissie heeft op 24 maart 2022 van mr. M. de Vita van Verus, gemachtigde van het bevoegd gezag (verder: de gemachtigde van de school), een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 21 april 2022. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klager;
- de gemachtigde van klagers;
- de directeur-bestuurder;
- de gemachtigde van de school.

II. Standpunt van klager

Klager kan zich niet vinden in het besluit van het bestuur [leerling] per 29 oktober 2021 te schorsen en hem per 22 december 2021 te verwijderen van de school. Klagers hebben overigens niet tot doel [leerling] te laten terugkeren naar de school, maar willen bereiken dat wordt vastgesteld dat de procedure van schorsing en verwijdering onterecht is ingezet en de besluiten uit het dossier van [leerling] worden verwijderd.

Op 29 oktober 2021 heeft de school [leerling] geschorst. Het besluit is klagers kenbaar gemaakt in een brief van 29 oktober 2021. Het besluit om [leerling] te schorsen heeft klagers overvallen. De vertrouwensrelatie tussen de school en klagers is onder druk gezet door de door de school gedane melding bij Veilig Thuis. Dit heeft uiteindelijk tot de schorsing en verwijdering van [leerling] geleid.

Klagers hebben, in verband met de verhoudingen, in september 2021 hulp ingeschakeld van een onderwijsconsulent. De onderwijsconsulent heeft vanaf dat moment de communicatie met de school overgenomen en zaken voor klagers in beweging gezet. Op 27 oktober 2021 hebben klagers opdracht

gegeven tot het uitvoeren van een onderzoek naar [leerling], dit alles teneinde een fijne nieuwe plek voor [leerling] te vinden. Dit maakt het besluit van de school [leerling] te schorsen, naar mening van klagers, volstrekt onnodig. De school heeft hiermee de zaak onnodig op scherp gesteld. Klagers betreuren het dat de school niet eerst overleg heeft gezocht met alle partijen voorafgaand aan de schorsing van [leerling]. De school had in dat geval geweten van de door klagers ondernomen stappen. Klagers menen dat de school, door dit na te laten, onzorgvuldig heeft gehandeld. Voorts menen klagers dat de schorsing enorm veel impact heeft gehad op [leerling]. Hoewel hij niet helemaal op zijn plek zat op de school, was [leerling] wel gebaat bij de dagelijkse structuur, een structuur die nu in één keer wegviel.

Klagers stellen voorts dat de school, doordat [leerling] niet meer mocht terugkeren naar school, de schorsing langer heeft laten voortduren dan de formeel maximaal toegestane week. [leerling] heeft weliswaar onderwijs ontvangen, maar dit was beperkt tot enkele uren per dag en niet in de vertrouwde omgeving van het schoolgebouw. Het onderwijs is door klagers als zeer minimaal ervaren en de onderwijskundige begeleiding is naar oordeel van klagers onvoldoende geweest.

Klagers stellen zich op het standpunt dat de school onvoldoende zorg in acht heeft genomen en [leerling] ten onrechte de toegang tot de school is ontzegd op grond van de schorsing en verwijdering. Het traject had naar mening van klagers voorkomen kunnen worden indien de school voor de zomervakantie van 2021 actief had bemiddeld in een plek voor [leerling] op een andere school (SBO [school 2]). De schorsing was voorts niet nodig omdat klagers voor de schorsing al hadden ingestemd met een aanvullend onderzoek benodigd voor toelating op een andere school. Klagers wensen dat het besluit tot schorsing en het besluit tot verwijdering uit het dossier van [leerling] wordt verwijderd.

III. Standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich op het standpunt dat de klacht niet-ontvankelijk is nu de landelijke geschillencommissie passend onderwijs (GPO) op grond van de wet exclusief bevoegd is te oordelen over geschillen tussen ouders en het bevoegd gezag over verwijderingen en schorsingen in het primair en voortgezet onderwijs.

De strekking van de klachten is dat verweerder – kort gezegd – niet heeft voldaan aan de zorgplicht jegens [leerling]. Deze stelling van klagers wordt door verweerder uitdrukkelijk betwist.

Verweerder stelt dat zij twee (algemene) uitgangspunten heeft gehanteerd. Het eerste uitgangspunt betreft de kwaliteit van onderwijs, verweerder vindt het belangrijk dat de toevertrouwde leerlingen kwalitatief goed onderwijs krijgen. Het tweede uitgangspunt is dat [leerling] een kwetsbare leerling is die ondersteuning behoeft. Verweerder heeft zich ingespannen om zo goed mogelijk onderwijs aan te bieden zodat [leerling] voldoende handvatten zou krijgen om hem zo goed mogelijk de toekomst in te laten gaan.

Verweerder acht de stelling van klagers dat het besluit tot schorsing hen heeft overvallen volstrekt ongeloofwaardig onder de gegeven omstandigheden. Er hebben voortdurend gesprekken plaatsgevonden tussen verweerder en de door klagers ingeschakelde onderwijsconsulent. Ook de jeugdconsulent was bij gesprekken betrokken. Verweerder achter het niet goed voorstelbaar dat de onderwijsconsulent en de jeugdconsulent hieromtrent niets hebben besproken met klagers. Verweerder merkt op dat het feitelijk onjuist is dat de melding bij Veilig Thuis geleid heeft tot de schorsing en verwijdering van [leerling]. De besluiten tot schorsing en verwijdering zijn genomen

vanwege de diepgaande vertrouwensbreuk tussen klagers en de school en de handelingsverlegenheid van de school. Verweerder kon onder de gegeven omstandigheden, niet anders dan tot deze besluiten komen.

Klagers hebben herhaaldelijk, ook na tussenkomst van de onderwijsconsulent, aangegeven niet in gesprek te willen gaan met verweerder. Verweerder heeft, in tegenstelling tot hetgeen door klagers wordt gesteld, klagers altijd als een gelijkwaardige gesprekspartner beschouwd. Het betrekken van de onderwijsconsulent bij de kwestie kon wel op volledige instemming van verweester rekenen.

De door klagers getekende opdracht voor het uitvoeren van een onderzoek voor [leerling] was niet bekend bij verweerder. Verweerder heeft daarvan eerst in het kader van de onderhavige procedure kennis kunnen nemen. Het schorsingsbesluit van verweerder was echter niet alleen gebaseerd op het doen van onderzoek, dit was slechts een onderdeel daarvan. Verweerder is tot schorsing overgegaan omdat er onder meer sprake was van een diepgaande vertrouwensbreuk, er was aan de zijde van klagers geen vertrouwen en men zag geen mogelijkheid het vertrouwen weer op te bouwen. Bovendien was er ook sprake van handelingsverlegenheid tijdens de school. Verweerder stelt zich op het standpunt dat er niet anders gehandeld kon worden in de gegeven omstandigheden (vertrouwensbreuk, permanente weigering van klagers om in gesprek te gaan, handelingsverlegenheid).

Teneinde een oplossing te vinden voor de ontstane situatie heeft verweerder voorafgaand aan het schorsingsbesluit, meerdere gesprekken gevoerd met de leerplichtambtenaar, de jeugdconsulenten en de onderwijsconsulent. Er is, in tegenstelling tot hetgeen door klager wordt gesteld, wel degelijk overleg gevoerd met betrokken partijen voordat het schorsingsbesluit werd genomen, als ook het voorgenomen besluit tot verwijdering. Er is dan ook geen sprake van onzorgvuldig handelen door verweerder. Verweerder stelt zich op het standpunt de noodzakelijke en correcte stappen te hebben gezet en bovendien conform de wet te hebben gehandeld.

Verweerder betreurt het feit dat het tot schorsing en verwijdering van [leerling] is gekomen en begrijpt de zorgvraag met betrekking tot de dagelijkse structuur. Gelet hierop is er een passend onderwijsaanbod gecreëerd. De andere school, SBO [school 2], aangedragen door klagers valt niet onder het bestuur van verweerder en gelet daarop heeft verweerder geen invloed op het aannamebeleid. Verweerder heeft verzocht [leerling] aan te nemen en heeft getracht daarin te bemiddelen; het besluit van SBO [school 2], ligt echter buiten de macht en invloedssfeer van verweerder.

Verweerder heeft naar aanleiding van de schorsing en ZATT-bijeenkomst van 3 november 2021 een passend onderwijs aanbod voor [leerling] gecreëerd en heeft dit voorgelegd aan klagers. De onderwijsconsulent is hierbij betrokken en heeft bevestigd dat er in deze een passend aanbod is gedaan. Klagers hebben vervolgens geweigerd een bruikleenovereenkomst te ondertekenen, als gevolg waarvan [leerling] geen gebruik kon maken van de digitale middelen die door verweerder ter beschikking zijn gesteld. Ter vervulling van de zorgplicht jegens [leerling] is het onderwijsaanbod aan hem gecontinueerd tijdens de schoolsluiting in verband met de Covid-19 maatregelen. Van schorsing was formeel geen sprake (meer), [leerling] ontving immers onderwijs via een andere voorziening. De wettelijke regels inzake schorsing zijn dan ook niet meer van toepassing.

Verweerder stelt zich op het standpunt dat door een passende onderwijsplek te creëren gedurende de schorsing en een andere school te vinden in verband met de verwijdering, verweerder voldaan heeft aan de op verweerder rustende zorgplicht. Dat klagers er vervolgens voor hebben gekozen het

aanbod niet te willen accepteren, is een legitieme keuze van ouders maar laat onverlet dat voldaan is aan de zorgplicht door verweerder.

IV. Overwegingen van de Commissie

Bevoegdheid van de Commissie

Anders dan verweerder stelt, is de Commissie van oordeel dat zij bevoegd is van de klacht kennis te nemen. Het gaat in de klacht immers niet over de inhoud van de schorsing en verwijdering van [leerling], als wel over de gevolgde procedure, de wijze waarop er met klagers over de schorsing en verwijdering gecommuniceerd is en de op de school rustende zorgplicht. Een terugkeer is ook niet aan de orde. Gelet hierop is er geen rol weggelegd bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO) en heeft de GPO klagers verwezen naar deze Commissie voor het indienen van de klacht.

Procedure schorsing en verwijdering onterecht ingezet

De Commissie overweegt dat, uit de stukken en hetgeen besproken is ter zitting, kan worden afgeleid dat de school, ook als zij tijdig kennis had kunnen nemen van de toestemming van klagers voor het uitvoeren van een onderzoek (benodigd voor de overstap naar een andere school), het besluit tot schorsing en verwijdering zou hebben genomen.

De Commissie stelt vast dat er door het gebrek aan communicatie een zeer moeizame relatie tussen klagers en school is ontstaan. Het gebrek aan communicatie tussen partijen en het gebrek aan vertrouwen hebben er toe geleid dat de school handelingsverlegen is geraakt. De vertrouwensbreuk is op enig moment onherstelbaar gebleken, waarna de school geen andere mogelijkheden meer zag om de situatie op te lossen. De school is hierbij, naar de Commissie is gebleken, niet over één nacht ijs gegaan.

De Commissie overweegt dat voldoende aannemelijk is geworden dat de jeugdconsulenten en de door klagers ingeschakelde onderwijsconsulent door de school op de hoogte zijn gesteld van het voornemen van de school [leerling] te schorsen en van school te verwijderen. De Commissie heeft niet kunnen vaststellen of de onderwijsconsulent de door haar verkregen informatie tijdig en juist heeft gecommuniceerd met klagers, maar de school heeft daarop mogen vertrouwen nu de ouders haar als tussenpersoon hebben aangezocht. De commissie meent dat – voor zover er onduidelijkheid op dat punt is ontstaan bij de ouders - die onduidelijkheid in de communicatie voor rekening en risico van klagers dient te komen, Zij wensten immers slechts via en met de onderwijsconsulent te communiceren met de school. Dit kan zodoende niet aan de school verweten worden.

De Commissie neemt in haar overwegingen voorts mee dat klager te kennen heeft gegeven reeds in de zomervakantie van 2021 te hebben gezocht naar een andere school voor [leerling] omdat de communicatie tussen klager en school ook in zijn ogen was vastgelopen en sprake was van een gebrek aan vertrouwen in de school.

De Commissie komt daarom tot het oordeel dat dit klachtonderdeel ongegrond is. De school heeft klagers, althans de ingeschakelde onderwijsconsulent, meegenomen in het procedures en conform de procedures gehandeld. De Commissie merkt wel op dat de school wellicht duidelijker had kunnen schetsen waaruit de handelingsverlegenheid bestond en wat dit voor de school betekent. De school

heeft dat echter niet rechtstreeks aan klagers kunnen overbrengen. Daarmee is waarschijnlijk het onbegrip en de onmin van klagers voor een groot deel te verklaren.

Schorsing en verwijdering had voorkomen kunnen worden

De Commissie stelt vast dat bij klagers de wens bestond [leerling] de overstap te laten maken naar [school 2]. Klagers hebben dit kenbaar gemaakt aan de school, voorafgaand aan de zomervakantie van 2021. De school heeft een verzoek tot [school 2] gericht om [leerling] aan te nemen en een bemiddelingspoging gedaan om die overstap mogelijk te maken.

De Commissie stelt ook vast dat [school 2] niet behoort tot hetzelfde bestuur als de school, zodat de school geen invloed kan uitoefenen op het beleid en de besluiten van [school 2]. Uit de stukken is gebleken dat [school 2] eerst een onderzoek uitgevoerd wenste te zien, alvorens zij zouden kunnen beslissen [leerling] op de school aan te nemen. Klagers hebben hiervoor, zo heeft de Commissie begrepen, geen toestemming verleend. [school 2] heeft [leerling] niet aangenomen.

De Commissie komt tot het oordeel dat gebleken is dat de school getracht heeft te bemiddelen tussen klagers en [school 2], doch dat deze bemiddeling niet is geslaagd. De beslissing van [school 2] kan niet aan verweerder worden verweten. De beslissing van [school 2] ligt immers buiten de invloedssfeer van verweerder.

Het klachtonderdeel dat de schorsing en verwijdering voorkomen had kunnen worden als de school had meegewerkt aan de overstap van [leerling] naar [school 2] is naar het oordeel van de Commissie dan ook ongegrond.

Niet nakomen van zorgplicht na schorsing [leerling]

De Commissie stelt vast dat de school, nadat zij [leerling] heeft geschorst, een onderwijsplek voor [leerling] heeft gecreëerd. Bij gebrek aan een mogelijkheid [leerling] te laten terugkeren op school en om een andere onderwijsplek binnen het onderwijs te kunnen realiseren op korte termijn, heeft de school een oplossing gezocht en gevonden in de vorm van een andere voorziening. Niet gebleken is dat [leerling] meer dan vijf dagen onderwijs heeft gemist, dan wel sprake is geweest van onvoldoende onderwijskundige begeleiding.

De Commissie is van oordeel dat de school, naar beste weten en kunnen, heeft geprobeerd om een passende onderwijsplek voor [leerling] te creëren. De Commissie meent dat de school gelet op de omstandigheden van het geval in die opzet voldoende is geslaagd. Dat de door de school geboden oplossing niet aan de wensen van klagers voldeed en wellicht minder structuur aan [leerling] heeft geboden dan wellicht wenselijk was, is vanuit hun oogpunt in te zien. Maar naar het oordeel van de Commissie kan dat de school niet worden verweten. Het klachtonderdeel is ongegrond.

De Commissie overweegt ten aanzien van het standpunt van klagers dat de school onvoldoende gedaan heeft om ouders te betrekken bij het zoeken naar een passende onderwijsplek dat ook dit klachtonderdeel ongegrond is. De school heeft al het mogelijke in het werk gesteld om na de schorsing en verwijdering een passende plek voor [leerling] te vinden, wat ook tot de zorgplicht van de school behoort. De school heeft een andere school bereid gevonden en deze school voorgesteld aan klagers. Klagers hoefden strikt genomen niet met het voorstel in te stemmen maar hebben de school daarmee in een onmogelijke positie gebracht.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt tot het oordeel dat de klacht ongegrond is en ziet geen aanleiding voor het doen van een aanbeveling aan het bevoegd gezag.

Aldus gegeven op 22 april 2022 door mr. J.M.J. Godrie, alsmede door M. Maas en drs. C.E.M. van Baar, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.